

Klassen har deltaget i forsøgs- og udviklingsarbejde

jfr. ansøgning af 16-12-1999 og UM's tilladelse af 22-05-2000 (J.nr. 1999-2434-656), samt ansøgning af 30-10-2001 og tilladelse af 14-12-2001 (J.nr 2001-2434-244).

Da målformuleringen (~stikordslisten) i forsøget er udvidet / uddybet henvises der af omfangsmæssige årsager til: Flemming Sigh: "Geografi-noter" (Odense Katedralskole 2000).

Heftet findes sammen med det øvrige udleverede materiale, herunder rapport-vejledninger, i elektronisk udgave på undervisningens hjemmeside: <http://www.FlemmingSigh.dk>

I tilfælde af Internet-svigt findes materialet også i SI's UD-mappe på skolens interne netværk.

Klassen har endvidere medvirket ved test af nye it-pædagogiske værktøjer og metoder i det internationale lærersamarbejde.

Pensum i alt = 163 s.

1. Introduktion: Jordens lande, Jordens bane, brug af atlas.

Krav- og Ordliste: se Flemming Sigh: "Geografi-noter" s. 7-8.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Christiansen: Gyldendals Nye Atlas (Gyldendal 1990).
- 2) Globus.

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" (dog ikke "Stedsbestemmelse" s. 6) **s. 3 - 8 = 6 s.**
- 2) "Gyldendals Nye Atlas" **s. 120(øverst) + 122(nederst) + 81(øverst) = 2 s.**
- 3) "Verdensbankens Atlas 1995" **s. 6-7 = 2 s.**

Med Danmark, EU og repræsentative u-lande som eksempler belyses følgende 3 internationale aktuelle emner:

2. Befolkningsproblematikken (Demografi).

Krav- og Ordliste: se "Geografi-noter" s. 32-33.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Statistik: Sigh: "Geografi-noter" side 16-31
- 2) Video: "Flugten til Europa" (-om befolkningspresset fra Nord-Afrika)(1993).
- 3) Video: "Det store babykrak" (-om det lave børnetal i Europa)(2002).
- 4) Internet-links: <http://www.FlemmingSigh.dk> "LINKS -GEOGRAPHY education at Od. Kat.", Theme 2. Studier af listen anvendes i fordybelsesfasen.

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" **s. 9-12 og 16-33 = 22 s.**
- 2) Jensen: "Geografi -Natur, Kultur, Menneske" (Geografforlaget 1992) **s. 221 - 239 = 19 s.**
- 3) Rapport 1: "Den demografiske transitionsmodel for I- og U-lande".
(se "Geografi-noter" s. 13).

- 4) Rapport 2: "Befolkningspyramider -konstruktion, aflæsning og tolkning".
(se "Geografi-noter" s. 14 -15).

3. Ressourceproblematikken -et samspil imellem natur og menneske.

A. Vækst og ressourcer (befolkning og fødevarer):

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 37.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Internettet: se link-listen (Theme 3A).

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" **s. 34 - 37** = 4 s.
 2) Henvisningerne fra noterne, hvoraf følgende sider ikke står opført andetsteds:
 Jensen: "Geografi" **s. 85-87 og 203-204 og 127-129** = 8 s.

B. De naturlige ressourcer (jordbund, varme og nedbør):

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 43.

Pædagogiske hjælpemidler:

- 1) Video: "TV2's vejrudsigt produceret på OK".
 2) Video: "Kampen om klimaet" (2001).
 2) Intranettet: Odense Katedralskoles Vejrstation.
 3) Intranettet: "Klima" (VisualSoft).
 4) SKODA-forbindelsen til DMI (dmi-vejr 3.04).
 5) Internettet: se link-listen (Theme 3B).
 6) Internettet: <http://www.eduspace.eurisy.org> (Foehn).

Læsepensum:

- 1) Sigh: "Geografi-noter" **s. 38 og 43** = 2 s.
 2) Jensen: "Geografi" **Fig. 18 s. 97** = 1 s.
 3) Sigh: "Vejr og klima" (Systime 1991)
 (dog ikke box 3, 4, 6, 8, 10, 12 og 13) **s. 6 - 58** = 43 s.
 4) Gyldendals Nye Atlas **s. 9 og 86 - 89** = 5 s.
 5) Andreas Knudsen and Maj Eline Dalsgaard: "Climate Change - Deforestation"
<http://intranet.odensekatedralskole.dk/~si/Granada/climatechange1.pdf> = 6 s.
 6) Rapport 3: "Et vejrkort over Nordeuropa samt
 en vejrudsigt for Stockholm." ("Geografi-noter" s. 40).
 7) Rapport 4: "Den aktuelle vejrudsigt på rapportdagen på baggrund af
 satellitfotos, vejrradarkort, vejrkort og øvrige meteorologiske data fra
 Internet, DMI-dataforbindelsen og OK-vejrstationen."
 (se revideret opgaveark på <http://www.FlemmingSigh.dk>).
 8) Rapport 5: "Jordens klima belyst ud fra 10 klimastationer."
 ("Geografi-noter" s. 42).

C. De samfundsskabte ressourcer:

Krav- og ordliste: se "Geografi-noter" s. 48.

Pædagogiske hjælpemidler:

1) Internettet: se link-listen (Theme 3C).

Læsepensum:

1) Sigh: "Geografi-noter" s. 44 - 48 = 5 s.

2) Verdensbankens Atlas 1995. s. 27 = 1 s.

3) Rapport 6: "Den erhvervsudøvende befolknings fordeling på erhverv i en række I- og U-lande afbildet i et trekantsdiagram".

4. Fordelingsproblematikken (I- og U-lande).

Krav- og Ordliste: se "Geografi-noter" s. 53.

Pædagogiske hjælpemidler:

1) Statistik: se "Geografi-noter" s. 54-57.

2) Video: "Afrika -kontinentet der sov over sig" (-om ledelsesproblemer)(1997).

3) Video: "En kapitalbrøler" (-om økonomiske transaktioner mellem I- og U-lande)(1988).

4) Internettet: se link-listen (Theme 4).

Læsepensum:

1) Jensen: "Geografi" s. 261 - 288 (Udviklingsstrat.) = 28 s.

2) Sigh: "Geografi-noter" s. 49 - 57 = 9 s.

5. Studierejsregionen.

NB: Af tidsmæssige årsager er "blusset her skruet meget ned".

Pædagogiske hjælpemidler:

1) Idé-sider: "Geografi-noter" s. 58-60.

2) Internettet: se i link-listen under REGIONAL-GEOGRAFI og land.

Læsepensum:

1) Rapport 7: "Studierejsregionen".

Oversigt over rapporter:

Rapport 1: "Den demografiske transitionsmodel for I- og U-lande." (A).

Rapport 2: "Befolkningspyramider -konstruktion, aflæsning og tolkning." (B).

Rapport 3: "Et vejrkort over Nordeuropa samt en vejrudsigt for Stockholm." (A).

Rapport 4: "Den aktuelle vejrudsigt på rapportdagen på baggrund af satellitfotos, vejrradarkort, vejrkort og øvrige meteorologiske data fra Internet, DMI-dataforbindelsen og OK-vejrstationen." (B).

Rapport 5: "Jordens klima belyst ud fra 10 klimastationer." (A).

Rapport 6: "Den erhvervsudøvende befolknings fordeling på erhverv i en række I- og U-lande afbildet i et trekantsdiagram." (A).

Rapport 7: "Studierejseregionen." (A).

Tværfagligt samarbejde og Ekskursioner.

Geografi har deltaget i det faglige arbejde forud for studierejsen.

Oversigt over de kendte EKSAMENSSPØRGSMÅL ved forsøg 2001-02 i 2b, 2c og 2x på Odense Katedralskole.

(26-01-2002).

Om eksamen under forsøget:

Eksamen vil forløbe således:

- 1) Du trækker ét af de på forhånd kendte eksamens-hovedspørgsmål.
Endvidere får du udleveret de hidtil ukendte underspørgsmål og tilhørende bilagsmateriale.
- 2) Derpå har du en forberedelsestid på ca. 24 minutter.
- 3) Eksaminationen starter med, at du fremlægger resultatet af dit (din gruppes) arbejde med hovedspørgsmålet, som du (I) har behandlet med udgangspunkt i de stillede krav- og ordlister.
Herunder bør du være opmærksom på, at du får vist:
  - at du har viden om emnet.
  - at du kan bruge og definere fagudtrykkene.
  - at du kan anvende grafisk / statistisk dokumentationsmateriale.
  - at du kan foretage en analyse og vurdering af emnets problemstillinger.
  - at du kan vurdere dokumentationsmaterialets seriøsitet.
- 4) Efter ca. 10 minutter bedes du gå over til de stillede underspørgsmål, idet du inddrager de udleverede bilag, og demonstrere din evne til at overføre din viden på de nye opgaver og materialer inden for emnet.

Eksamens-hovedspørgsmål.

Befolkning og migration:

- 1) Befolkningsudviklingen i Danmark siden 1850, samt relationerne til den øvrige samfundsudvikling.
- 2) Befolkningsudviklingen i u-lande på mellemindkomst-niveau siden 1965, samt

relationerne til den nationale og internationale samfundsudvikling.

- 3) Befolkningsudviklingen i Afrika syd for Sahara siden 1980, sat i relation til befolkningsudviklingen i den øvrige verden.
- 4) Befolkningsprognoser for landene rundt omkring Middelhavet for årene 2000-2050, samt de problemstillinger udviklingen rejser for disse landes samfund.
- 5) Karakteristiske internationale og nationale migrationsmønstre i vore dage, sammenholdt med mønstrene i Europa i 1880-1920.

Fødevarerforsyning:

- 6) Den globale befolkningsvækst og fødevarerproduktion -fra Malthus' teori over "Den grønne Revolution" til fødevarerituationen i dag.
- 7) Hvem skal fremover producere fødevarer til u-landenes voksende befolkninger, u-landene selv eller i-landene?

Vejr, klima og luftmiljø:

- 8) Redegør for de nedbørsdannende processer i troperne, og diskutér de naturmæssige muligheder for landbrugsproduktion.
- 9) Redegør for vejrforholdene i Europa, samt giv eksempler på erhvervslivets behov for vejrudsigter.
- 10) Redegør for klimaforholdene i Europa, og diskutér de mulige årsager til og resultater af en klimaændring.
- 11) Redegør for og analysér vejrforholdene på en bestemt dag i skoleåret, hvor du har indsamlet data. Giv en vejrudsigt for Danmark på grundlag af materialet.
- 12) Luftmiljøet over Europa. Belys den menneskelige påvirkning af dette miljø?

Studierejselokalitet:

- 13) Giv en geografisk karakteristik af et eller flere selvvalgte emner hentet fra din studierejselokalitet.

Levestandard, erhverv og handel:

- 14) Giv med dansk industri som udgangspunkt et overblik over nutidens internationale industrilokaliserende faktorer, samt diskutér fordele og ulemper ved de globale arbejdsplads-vandringer.
- 15) Giv et overblik over verdenshandelens fordeling og organisering, samt diskutér hvilke regioner der i vore dage har fået en højere levestandard som følge af verdenshandelen.
- 16) Belys Afrikas situation i relation til den øvrige verden ved hjælp af måleenheder for levestandard. Peg på en række årsager til Afrikas udviklingsproblemer, og gennemfør en mere dybtgående diskussion af enkelte af problemfelterne.
- 17) Diskutér om i-landene via handel kan støtte u-landene, så disse kan opnå en højere levestandard i din generations levetid.

18) Diskutér om Danmark igennem sin u-landsbistand kan støtte u-landene, så disse kan opnå en højere levestandard i din generations levetid.

Forbehold:

Ovennævnte eksamens-hovedspørgsmål kan senere finjusteres, såfremt der under arbejdet viser sig uklarheder eller det på anden måde måtte være hensigtsmæssigt. Formuleringsændringer kræver enighed imellem elever og lærer.

Eksamensregler i øvrigt og bedømmelse.

Se i "Bekendtgørelsen" under fagbilaget for Geografi.
(Se tillige afsnittet "Om karakterer" i "Geografi-noter" side 4.)

Flemming Sigh.